

nesprávně použil zákona, čímž byl přivoděn zmatek dle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. Užívaje předpisu Šu 290 tr. ř. zrušil proto zrušovací soud rozsudek soudu první stolice v napadené části, a ježto pro uvedený nedostatek zjištění ve věci samé nelze mu ihned rozhodnouti, odkázal věc soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí (§ 288 čís. 3 tr. ř.).

Čís. 1452.

»Dobytkem« rozumí § 175 II. b) tr. zák. i drůbež. Dobytek se pase nebo žene i tehda, je-li mimo dvůr na místech, kde si jindy zpravidla potravu hledá nebo kam se obvykle vyhání.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1924, Kr II 239/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 19. března 1923, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným toliko přestupkem krádeže dle Šu 460 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti státního zastupitelství nelze upřít oprávnění. Nalézací soud vzal za zjištěno, že obžalovaný dne 20. listopadu 1922 ve S. kromě pytle neznámého držitele odcizil Julii M-ové husu, která se v potůčku asi 30 kroků od stavení poškozené brodila. Pokud jde o cenu této husy, uvádí se ve výroku napadeného rozsudku, že obžalovaný jest vinen, že odňal husu v ceně 60 Kč Julii M-ové. V důvodech rozhodovacích soud především řeší otázku, zda je tu zločinná kvalifikace dle Šu 175 II. b) tr. zák., což by nutně předpokládalo, že odcizená husa měla cenu přes 50 Kč. Touto otázkou se však soud předem nezabýval, nýbrž teprve, když byl vyložil své stanovisko, zda tu jde o krádež dobytka z pastvy, zakončil úvahu o otázce viny touto větou: »Na základě těchto úvah uznal soud obžalovaného vinným toliko přestupkem dle Šu 460 tr. zák., nehledíc ani k tomu, že cena 60 Kč za husu na podzim roku 1922 neodpovídala ani tržní ceně a že by sotva i s pytlem 50 Kč převyšovala.« Jest proto zjevno, že výrok nalézacího soudu o té důležité okolnosti, zda husa, odcizená Julii M-ové měla či neměla cenu přes 50 Kč, jest nejasný, neúplný — neuvádí se tu, že husa dle svědecké výpovědi poškozené Julie M-ové měla cenu nejméně 60 Kč a sám sebou v rozporu a tudíž zmatečný dle Šu 281 čís. 5 tr. ř. Výrok soudu jest též zmatečným dle Šu 281 čís. 10 tr. ř. Neboť vysloviv náhled, že tu nejde o krádež dobytka z pastvy, nesprávně vyložil soud ustanovení Šu 175 II. b) tr. zák. Především jest nesprávný náhled soudu, že trestní zákon, mluvě v Šu 175 II. b) tr. zák. »o dobytku« (»Vieh«), má na mysli toliko dobytek hovězí, skopový, vepřový, koně, tedy zvířata domácí většího druhu a větší ceny a nikoliv drůbež. Náhled tento nelze z trestního zákona samého nikterak vyvoditi.

I na jiných podobných místech zákona, kde stanoví se zločinná kvalifikace krádeže, nerozlišuje zákon a ovšem ani judikatura, zda jde o zvířata většího druhu nebo větší ceny; tak při krádeži ryb v rybníce (§ 174 písm. II. e) tr. zák.), při krádeži zvěře (§ 174 písm. f) tr. zák.) a dle stálé judikatury týká se ustanovení §u 174 II. e) tr. zák. i škeblí a korýšů, ač zajisté rybami nejsou a to ani dle lidové mluvy ani dle vědeckého rozdělení zvířat. K výkladu slova »Vieh« v §u 175 II. b) tr. zák. dlužno však přibrati i jiné zákony, v nichž výraz ten se vyskytuje a pojmově zmíněnému zákonnému místu se přibližuje. Především lze poukázati na ustanovení §§ů 1321 a 1322 obč. zák., jednající o svémocném zabavení dobytka, když na cizím pozemku působí škodu. I tu výraz »Vieh« neznamena toliko domácí zvířata většího druhu a větší ceny, jak rozsudek vykládá slovo »Vieh« v §u 175 II. b) tr. zák., nýbrž domácí zvířata v nejširším slova smyslu, tedy i drůbež (»Federvieh«). Že tento širší význam slova »Vieh« v době, kdy trestní zákon byl vydán, byl všeobecně obvyklým, toho důkazem jsou ustanovení §§ů 63 až 66 lesního zákona, vydaného v téže době (cís. pat. ze dne 3. prosince 1852, čís. 250 ř. zák.). V ustanoveních těch mluví se o svémocném zabavení dobytka a mluví se tu zpravidla všeobecně o »Vieh«, toliko v §u 65 vypočítávají se jednotlivé druhy dobytka, jako »kozy, ovce, prasata, a »Federvieh«, u nichž místo zájmu po případě provedeno může býti zastřelení. Nelze tudíž o tom pochybovati, že trestní zákon v §u 175 II. písm. b) pod slovem »Vieh« zahrnuje též drůbež, t. zv. pernatý dobytek (»Federvieh«), tedy i husy. Dále pak přichází v úvahu výklad slov §u 175 II. b) tr. zák., »když se pase, nebo žene« (auf der Weide oder vom Triebe). Nálezací soud vykládá tato slova přesně, vlastně doslovně, máje za to, že o zločinné kvalifikaci v §u 175 II. b) tr. zák. lze mluvíti jen tehdy, když někdo ukradne dobytek, který jest skutečně na pastvě. Proto zkoumal soud přesně, zda husa, kterou obžalovaný odcizil, v době odcizení byla na pastvě. Dle tohoto přísného výkladu dospěl pak soud k úsudku, že husa Julie M-ové v době odcizení nebyla na pastvě, poněvadž krádež se stala koncem listopadu, kdy země již i sněhem byla pokryta a husy touto dobou na pastvu ani vyháněny býti nemohly a ježto husa v době odcizení brodila se v potůčku, k čemuž se v rozsudku ještě podotýká, že, jak známo, husy na rozdíl od kachen ve vodách potravy nehledají. Výklad ten jest však mylný. Důvodem pro přísnější stíhání krádeže dobytka, když se pase nebo žene, jest okolnost, že dobytek v těchto případech jest mimo stáj, ohradu nebo dvůr, tedy mimo dozor a dohled hospodáře, a že pachatel má k dobytku snažší přístup a majitel dobytka odcizení jeho tíže může zabrániti. Již uvedení druhého zločinně kvalifikovaného případu, totiž odcizení dobytka, k d y ž s e ž e n e, v §u 175 II. b) tr. zák. nasvědčuje tomu, že skutečné pasení zde není pro zločinnou kvalifikaci rozhodným, nýbrž jedině ta okolnost, že dobytek jest mimo dvůr na místech, kde jindy zpravidla potravu si hledá nebo kam obvykle se vyhání. A tu nemůže o tom býti nejmenší pochybnosti, že i husy na vodě, ať v rybníce nebo na potoce, se zdržují, by si tam buď potravu hledaly, nebo že toho dle zákona přírody pro lepší trávení a lepší vzrůst potřebují. Zjistil-li tedy

soudní dvůr, že obžalovaný odcizil Julii M-ové husu na potoce asi 30 kroků za stavením poškozené, kde se ještě s ostatními husami bez dohledu volně brodila, jest tu při správném výkladu §u 175 II. b) tr. zák. krádež dobytka, když se pase nebo žene, třeba ne dle doslovu, tedy zajisté dle smyslu a účelu zákona.

Čís. 1453.

Potvrzení obecního starosty o váze dobytka za účelem vyměření dávky z masa jest listinou veřejnou. Po stránce subjektivní vyhledává se vědomí, že pachatel padělá veřejnou listinu.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1924, Kr II 240/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 26. března 1923, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podvodu dle §§u 197, 199 d) tr. zák., zrušil rozsudek nalézacího soudu v napadené části a dle §u 290 tr. ř. i ve výroku, jímž spoluobžalovaný Leopold D. uznán byl vinným týměž zločinem, a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto

důvodů:

Složní lístek poštovního šekového úřadu na zdanění masa, o nějž jde, má v 6. sloupci toto znění: »Zapravuje-li se daň z porážky dle váhy, úřední stvrzení živé váhy dobytčete.« Tuto rubriku, již vyplniti měl starosta obce, vyplnila v jeho nepřítomnosti jeho manželka, obžalovaná, slovy: »dvě prasata, živá váha 160 kg«, a opatřila ji podpisem svého muže a úředním razítkem obecního úřadu. Nalézací soud uvádí, že se obžalovaná výslovně doznala, že věděla, že prasata váží více než 160 kg, ale že potvrdila váhu z návodu spoluobžalovaného. Soud bere dále za jisto, že obžalované bylo dobře známo, že úředně potvrzuje váhu vepřů, která neodpovídá skutečnosti, a že stvrzenky té bude použito k zaplacení daně z masa, jakož i že úřední stvrzení starosty obce o váze dobytčat napodobila v úmyslu, by tím stát na daních byl zkrácen. V tomto zjištěném ději shledal nalézací soud skutkovou podstatu zločinu dle §u 199 d) tr. zák. Zmateční stížnost brojí proti této kvalifikaci, namítajíc s hlediska čís. 9 a) §u 281 tr. ř. především, že nalézací soud prohlašuje neprávem šek na zdanění masa za veřejnou listinu. Stížnost je bezdůvodna. Pojem veřejné listiny není v trestním zákoně blíže vymezen a dlužno proto pojem ten dovoditi z jiných zákonů. V ohledu tomto je směrodatným ustanovení §u 292 c. ř. s., dle kterého jsou veřejnými listinami listiny, které v území, kde tento zákon platí, některým veřejným úřadem v mezích jeho úředních oprávnění, neb od osoby, veřejnou věrou nadané, v oboru působnosti jí přikázaném, byly zřízeny ve formě předepsané. Z ustanovení toho plyne, že vlastnost stvrzující osoby propůjčuje listině zvláštní povahu listiny veřejné. Ta-